

Finansiering av utbygging av høyhastighetsbredbånd i "resten av Trysil"

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Øvrige saksdokumenter:

Notatet: Finansiering av bredbåndsutbygging i de gjenstående områdene i Trysil kommune, datert 28. august 2019. Unntatt offentlighet jfr Off loven § 23 (1)
(Distribueres på papir).

Plan for videre utbygging av bredbånd i hele kommunen, ps-sak 18/7

Rådmannens innstilling:

For å sikre utbygging av høyhastighetsbredbånd til resten av Trysil inngår Trysil kommune avtale med Telenor som beskrevet i det siste tilbudet fra Telenor.

Trysil kommunes andel av utbyggingskostnadene dekkes på følgende måte:

1. Det kreves inn en egenandel fra abonnentene på kr 5 000, dette omfatter både husstander og fritidsboliger. Egenandelen kreves inn når abonnenten er påkoblet og innbetalingen kan om ønskelig deles i to omganger.

Samme egenandel gjelder for de som kobler seg på i løpet av de første fem årene etter ferdigstillelse av utbyggingen.

Det kreves ikke egenandel for de abonnentene som tilbys kvotefritt mobilt bredbånd.

2. Den resterende summen dekkes ved at Trysil kommune, som eier, tar ut et ekstraordinært utbytte på 18-19 mill kr fra Trysil Kommuneskoger, dvs de 10 mill kr som først var tenkt til barnehageutbygging, samt 8-9 mill kr ekstra. Dette forutsetter at Trysil kommune gjør et låneopptak i størrelsesorden 10 mill kr til utbyggingen av barnehage i Jordet.

Trysil kommune

Jan Sævig
rådmann

(Dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor uten signatur.)

Bakgrunn

Kommunestyret behandlet 17. april 2018 Plan for videre utbygging av bredbånd i hele kommunen, jf ps-sak 18/7, og vedtok følgende:

«Med utgangspunkt i interessen for utbygging, dugnadsvilje, beregnet utbyggingskostnader og antatte stordriftsfordeler søker Trysil kommune Nkom om tilskudd (eventuelt tilskudd fra Hedmark fylkeskommune) til bredbåndutbygging av «restområdene» i kommunen.

Utbygging av bredbånd i de aktuelle områder lyses ut på anbud med en forutsetning at en utbygging skal skje innenfor en utbyggingsperiode på maksimalt 5 år.

I et spleiselag, der det er antydnet at det i må «reises» opp mot 30 millioner kroner i tillegg til det utbygger påtar seg, vil Trysil kommune bidra med midler i tillegg til den dugnad grendene forventes å stille opp med, de tilskudd vi får fra Nkom og Hedmark fylkeskommune, samt egenandeler ved tilkøpling.

Det etableres et øremerket disposisjonsfond til bredbåndutbygging i løpet av første halvår 2019 hvor det overføres 10 millioner kroner. Midlene tas fra Trysil kommuneskoger KF og de midler selskapet har opptjent gjennom tradisjonell drift av skogseiendommen.

Når Trysil kommune har oversikt over tilskudd fra Nkom og fylkeskommune, verdi av dugnad og stipulering av egenandel vil Trysil kommune vurdere en ytterligere overføring fra Trysil kommuneskoger KF slik at spleiselaget blir fullfinansiert

Om tilbudet fra Telenor

Nkom bevilget høsten 2018 7.2 mill kr til utbygging av bredbånd i resten av Trysil. Anbud med forhandlinger ble lagt ut på Doffin i desember 2018. Frist for å levere tilbud var satt til 22. mars 2019. Fristen ble forlenget to ganger og innen utsatt frist kom det inn to tilbud. Tilbudene ble drøftet med formannskapet 30. april 2019, og det ble bedt om tilbakemelding på følgende: Måltall for fiberdekning, hvordan plukke ut områder som tilbys mobilt bredbånd, egenandel eller ikke og eventuelt nivå på denne, samt muligheter for å fordele den kommunal medfinansieringen på to til tre år. Tilbakemeldingene fra formannskapet ble tatt med i forhandlingsrunde nr. to. Med utgangspunkt i pris, leveringskvalitet og fiberdekning er Telenor valgt som utbygger. Avtale vil bli inngått om / når den kommunale medfinansieringen er på plass, dvs. etter 1. oktober 2019.

Avtaleutkastet innebærer følgende:

- En utbyggingskostnad for Trysil kommune på ca 23 mill kr
- En fiberdekning på ca 98 %
- Fiber i kombinasjon med mobilt kvotefritt bredbånd for områdene Tannåneset og Flermoen. Dette omfatter totalt 17 husstander
- Utbygging i Drevdalen og Sennsjøen etter HAGA-modellen, dvs Trysil kommune bygger mobilmast og Telenor fører fiber fram til denne. Denne løsningen omfatter 6 husstander og dette vil ellers innebære den samme teknologiske løsning som for Tannåneset og Flermoen.

Kvotefritt bredbånd er et nytt produkt som tilbys av mobilleverandørene. Telenor garanterer en gitt hastighet opp og ned, samt datamengde på 1 TB (1000 GB).

Utbygging etter HAGA-modellen innebærer at Trysil kommune bygger og eier mobilmasta, mens Telenor har ansvar for det tekniske og senderen. Eidsivas Nettinvesteringsfond kan bidra med støtte til denne type investeringer.

Økonomi

Trysil kommune har i perioden 2014-2018 bevilget 21.6 mill kr. Hedmark fylkeskommune og Nkom har i perioden 2016-2018 bevilget 13 550 000 kr. Hensyntatt dette, samt kostnadene til gjennomførte utbyggingsprosjekt, pågående utbyggingsprosjekt, drift av prosjektet og mottatt tilbud fra Telenor vil utbyggingskostnaden for Trysil kommune for utbygging av resten av Trysil beløpe seg til ca 23 mill kr.

Utbyggingskostnaden er betydelig høyere enn først antatt. Den er også betydelig høyere enn i tidligere prosjekt. Av den grunn er det nå vurdert om ikke også abonnentene skal være med på spleiselaget i dette siste utbyggingstrinnet. Noe også rådmannen antydnet i saksutredningen til kommunestyrets møte 17.4.2018: *I et spleiselag, der det er antydnet at det i må «reises» opp mot 30 millioner kroner i tillegg til det utbygger påtar seg, vil Trysil kommune bidra med midler i tillegg til den dugnad grendene forventes å stille opp med, de tilskudd vi får fra Nkom og Hedmark fylkeskommune, samt egenandeler ved tilkøpling.*

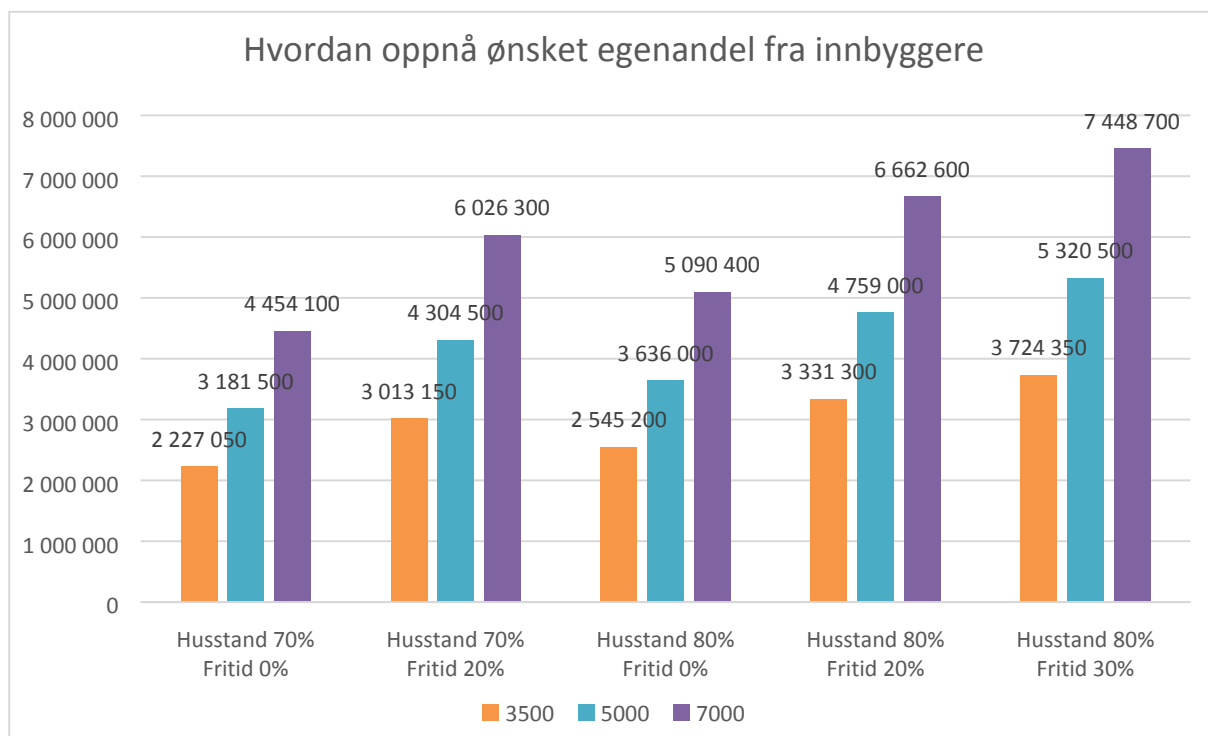
Utbygger vil ikke kreve tilkoblingsavgift fra kundene. Tilbudet fra Telenor vil trolig bli likt det som har vært i de ferdigstilte og pågående Telenor-utbyggingsprosjektene i kommunen

Også i drøftingen med formannskapet i april ble muligheten med å kreve egenandel fra abonnentene drøftet. Dette er noe som gjøres i våre nabokommuner. I Engerdal er egenandelen på kr 3 000, i Elverum kr 8 000 og i Våler kr 9 990. Å innføre en egenandel for den siste utbyggingsetappen kan oppleves urettferdig, sjøl om den legges på et beskjedent nivå. En kan stille spørsmål om det vil ha konsekvenser for hvor mange som vil tegne abonnement. Tilbakemeldinger fra nabokommunene og landet for øvrig tyder ikke på det.

Innføring av egenandel reiser også spørsmål om det også skal gjelde fritidsboliger og de som tilbys kvotefritt mobilt bredbånd.

I området som nå skal bygges ut er det en rekke fritidsboliger utenfor regulerte hytteområder, men i tilknytning til omkringliggende husstander. Det dreier seg om ca 1200 stk. Mange av disse har tidligere vært helårsboliger, men benyttes nå som fritidsboliger. Å få tilgang til høyhastighetsbredbånd vil kunne øke bruken av disse og vi har kjennskap til at flere vurderer tilflytting gitt tilgang til høyhastighetsbredbånd.

I avtaleutkastet forutsettes det en take-rate på 70 %, dvs hvor stor andel av kundene av de potensielt mulige som tegner kontrakt med utbygger. I regneeksemplet som vises nedenfor er det tatt utgangspunkt i tre mulige beløp for egenandel, fra kr 3 500 til kr 7 000, og med tre ulike scenarier på hvor mange som tegner kontrakt, både husstander og fritidsboliger. Dette er nærmere beskrevet i notatet Finansiering av bredbånd i de gjestående områdene i Trysil.

Om det forutsettes at egenandelen totalt skal bidra med ca 4 mill kr og egenandelen legges på kr 5000 både for husstander og fritidsboliger forutsetter det en take-rate på 70 % på husstander og 20 % på fritidsboliger. Økes take-raten til 80 % på husstander vil det gi ca 4.7 mill kr, og økes den til 80 % for husstander og 30 % for fritidsboliger vil kunne gi 5.3 mill kr.

Det er kommunen som krever inn egenandelen, ikke utbygger. Egenandel som kreves inn av kommunen er ikke momsbelagt.

Gitt at det innføres en egenandel mener rådmannen at den bør den også gjelde for husstander og fritidsboliger som kobler seg på etter at utbyggingen er ferdig, for eksempel i de første fem årene etter ferdigstilling av prosjektet. Egenandelen bør ikke kreves inn før abonnenten er påkoblet og det bør være mulig å dele innbetalingen i f. eks to omganger.

Det må også tas stilling til om de som tilbys kvotefritt mobilt bredbånd skal betale egenandel eller ikke. En slik løsning krever ikke spesiell tilrettelegging fra Telenor ovenfor kundene. Masta er også tilgjengelig for andre kunder. De som tilbys mobilt kvotefritt bredbånd bør av den grunn ikke betale egenandel.

I utbyggingsprosjektene i de øvrige områdene i Trysil har ikke kommunen krevd egenandel, men rådmannen vil med bakgrunn i kostnaden omtale egenandel som en del av «spleiselaget». Dette er som nevnt innledningsvis det normale rundt om i Norge ved bredbåndsutbygging. Rådmannen foreslår derfor og som et utgangspunkt at denne bør være på kr.5000,- pr abonnent. Med en forventet take-rate (dvs på samme nivå som i de øvrige utbyggingsprosjektene i kommunen) er det sannsynlig å få inn mellom 3,2 og 5,3 mill kr.

For å komme i mål, etter at støtte fra Nkom, dugnad og egenandel er innbetalt vil det fortsatt være behov for mellom 17,5 og 19,6 mill kr for å klare å lande prosjektet finansielt. Det er igjennom prosessen med bredbåndsutbygging i Trysil signalisert stor politisk vilje for å sikre høyhastighetsbredbånd til hele Trysil.

Utfordringen nå er at det i 2018, da saken var til behandling i kommunestyret, ikke var signalisert behov for summer i denne størrelsesorden.

Rådmann har derfor og sammen med skogsjef gått detaljert gjennom Trysil kommuneskogens budsjettforutsetninger for de neste tre årene. Det viser seg at dersom Trysil kommune som eier tar ut ekstraordinært utbytte tilsvarende 10 mill kroner til «bredbåndsfond» (jfr vedtaket i april 2018), 18 mill til barnehage i Jordet og på ny 18 mill kr til bredbånd fordelt med 6 mill kr i hhv 2020-2021 og 2022, vil Trysil kommuneskoger KF sin kassebeholdning i 2022 være på rundt 0 kr, slik det ser ut nå i starten av september 2019. Utbygging av området Skihytta vest vil muligens komme i gang i 2023, et område som i all hovedsak ligger på kommuneskogens grunn, men det er litt dristig å trekke dette inn allerede nå i forhold til likviditetssituasjonen til kommuneskogen.

Trysil kommune kan ikke låne midler til bredbåndsutbyggingen, siden kommunen ikke skal eie anlegget.

Hadde rådmannen høsten 2018 hatt kjennskap til totalkostnaden for bredbåndsutbyggingen i Trysil, ville han neppe anbefalt å dekke hele utbyggingskostnaden for Jordet barnehage fra Trysil Kommuneskogers «kasse». Han ville da heller ha foreslått å lånefinansiere hele, eller deler, av barnehageutbyggingen.

Dersom rådmannen skal være i stand til å fremme en positiv innstilling i denne saken ser rådmannen tre mulige løsninger:

- A) Det tas ut et ekstra utbytte fra Trysil Kommuneskoger på 6 mill kr hvert år i 2020,2021 og 2022.
- B) Finansieringen av Jordet barnehage endres ved at det foretas et låneopptak på 18 mill kr og det tenkte uttaket til barnehage benyttes til bredbåndsutbygging for resten av Trysil.
- C) En kombinasjon av A og B.

Rådmannen vil anbefale alternativ C og foreslår at det foretas et låneopptak på 10 mill kr i forbindelse med utbygging av ny barnehage i Jordet. På denne måten blir Trysil Kommuneskogers bidrag til denne redusert med 10 mill kr. Trysil kommune som eier tar imidlertid ut et ekstraordinært utbytte fra Trysil Kommuneskoger til bredbåndsutbygging i Trysil på 18-19 mill kroner, dvs de 10 mill kr som først var tenkt til barnehageutbygging, samt 8-9 mill kr ekstra.

Konklusjon

For å sikre utbygging av høyhastighetsbredbånd til resten av Trysil inngår Trysil kommune avtale med Telenor som beskrevet i det siste tilbudet fra Telenor.

Trysil kommunes andel av utbyggingskostnadene dekkes på følgende måte:

Det kreves inn en egenandel fra abonnentene på kr 5 000, dette omfatter både husstander og fritidsboliger. Egenandelen kreves inn når abonnenten er påkoblet og innbetalingen kan om ønskelig deles i to omganger.

Samme egenandel gjelder for de som kobler seg på i løpet av de første fem årene etter ferdigstilling av utbyggingen.

Det kreves ikke egenandel for de abonnentene som tilbys kvotefritt mobilt bredbånd.

Den resterende summen dekkes ved at Trysil kommune som eier tar ut et ekstraordinært utbytte på 18-19 mill kroner fra Trysil Kommuneskoger, dvs de 10 mill kr som først var tenkt til barnehageutbygging, samt 8-9 mill kr ekstra. Dette forutsetter at Trysil kommune gjør et låneopptak i størrelsesorden 10 mill kr til utbyggingen av barnehage i Jordet.